

UDK

**QISHLOQ HUDUDLARIDA UY XO‘JALIKLARI DAROMADLARINI
OSHIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMLARINI
TAKOMILLASHTIRISH.**

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ
ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ ДОМАШНИХ ХОЗЯЙСТВ В СЕЛЬСКИХ
ТЕРРИТОРИЯХ.**

**IMPROVING ECONOMIC MECHANISMS FOR INCREASING
HOUSEHOLD INCOMES IN RURAL AREAS.**

Safarova Zulfizar Zafar qizi,

Qarshi davlat texnika universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada qishloq hududlarida uy xo‘jaliklari daromadlarini shakllantirish va oshirishning iqtisodiy mexanizmlari nazariy hamda amaliy jihatdan tadqiq etilgan. Uy xo‘jaliklari daromadlarining asosiy manbalari, jumladan, mehnat faoliyatidan olinadigan daromadlar, tomorqa va dehqon xo‘jaligi faoliyati, oilaviy tadbirkorlik, o‘zini o‘zi band qilish, mulkiy daromadlar va boshqa manbalar tahlil qilingan. Tadqiqot natijasida qishloq uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish bo‘yicha ilmiy-amaliy taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Абннотация. В статье исследованы теоретические и практические аспекты экономических механизмов формирования и повышения доходов домашних хозяйств в сельских территориях. Проанализированы основные источники доходов домашних хозяйств, включая доходы от трудовой деятельности, приусадебного и дехканского хозяйства, семейного

предпринимательства, самозанятости, собственности и других источников. На основе результатов исследования разработаны научно-практические предложения и рекомендации по совершенствованию экономического механизма повышения доходов домашних хозяйств в сельской местности.

Abstract. This article examines the theoretical and practical aspects of economic mechanisms for forming and increasing household incomes in rural areas. The main sources of household income, including labor income, household and dehkan farming, family entrepreneurship, self-employment, property income and other sources, are analyzed. Based on the research findings, scientific and practical proposals and recommendations are developed to improve the economic mechanism for increasing household incomes in rural areas.

Kalit so‘zlar: uy xo‘jaligi, qishloq hududi, uy xo‘jaligi daromadi, daromad manbalari, iqtisodiy mexanizm, tomorqa xo‘jaligi, oilaviy tadbirkorlik.

Ключевые слова: домашнее хозяйство, сельская территория, доходы домашних хозяйств, источники доходов, экономический механизм, приусадебное хозяйство, семейное предпринимательство.

Key words: household, rural area, household income, income sources, economic mechanism, household farming, family entrepreneurship.

Kirish. Bugungi kunda aholi farovonligini oshirish, kambag‘allikni qisqartirish va hududlarda barqaror daromad manbalarini shakllantirish davlat ijtimoiy-iqtisodiy siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur jarayonda qishloq hududlarida istiqomat qiluvchi aholining iqtisodiy faolligini oshirish alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki qishloq joylarda uy xo‘jaliklari nafaqat iste’molchi, balki mehnat resurslari, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari, xizmatlar va kichik tadbirkorlik faoliyatining muhim subyekti sifatida ham namoyon bo‘ladi.

Qishloq uy xo‘jaliklarining iqtisodiy faoliyati ko‘p jihatdan tomorqa yerlaridan foydalanish, chorvachilik, parrandachilik, bog‘dorchilik, issiqxona xo‘jaligi, hunarmandchilik, xizmat ko‘rsatish, oilaviy tadbirkorlik va o‘zini o‘zi

band qilish kabi yo‘nalishlar bilan bog‘liq. Shu sababli qishloq hududlarida uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirish masalasini faqat ish haqi yoki qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini sotish bilan cheklab bo‘lmaydi. Daromadlarning barqarorligini ta‘minlash uchun uy xo‘jaliklarining mavjud iqtisodiy resurslaridan kompleks foydalanish va daromad manbalarini diversifikatsiya qilish zarur.

O‘zbekiston Respublikasida ham uy xo‘jaliklarining iqtisodiy faolligini oshirish, oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish va aholi uchun barqaror daromad manbalarini yaratishga qaratilgan chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, 2018-yil 7-iyundagi PQ-3777-son “Har bir oila — tadbirkor” dasturini amalga oshirish to‘g‘risidagi qarorda oilalarni tadbirkorlik faoliyatiga jalb qilish, yangi ish o‘rinlari yaratish, mehnat resurslaridan oqilona foydalanish hamda qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishni kengaytirish vazifalari belgilangan.¹

Mazkur dastur doirasida uy xo‘jaliklari va oilaviy tadbirkorlik subyektlariga kredit ajratish mexanizmlari ham shakllantirilgan bo‘lib, bunda tijorat banklari, mahalliy hokimliklar va boshqa tashkilotlarning o‘zaro hamkorligi nazarda tutilgan.

Qishloq hududlarida uy xo‘jaliklarining iqtisodiy salohiyati statistik ma‘lumotlarda ham yaqqol namoyon bo‘ladi. Milliy statistika qo‘mitasining ma‘lumotlariga ko‘ra, dehqon va tomorqa xo‘jaliklarida yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi mamlakat qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishida katta ulushga ega. Masalan, 2025-yil yakunida dehqon va tomorqa xo‘jaliklarida yetishtirilgan mahsulotlar hajmi 317 236,3 mlrd so‘mni tashkil etgan, 2026-yil II choragida esa 166 105,7 mlrd so‘mga yetgan².

Shuningdek, 2025-yil yakunida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida uy xo‘jaliklari va jismoniy shaxslar faoliyati hajmi 191 687,9 mlrd so‘mni tashkil etgan. Bu qishloq uy xo‘jaliklari faoliyati hududiy iqtisodiyotda sezilarli iqtisodiy salohiyatga ega ekanligini ko‘rsatadi³.

¹ <https://www.lex.uz/uz/acts/-3772869?ONDATE=08.06.2018+00&>

² https://siat.stat.uz/data/2948/?utm_source

³ https://siat.stat.uz/data/4648/?utm_source

Shundan kelib chiqib, qishloq hududlarida uy xo'jaliklari daromadlarini oshirishning iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish masalasi dolzarb ilmiy-amaliy muammolardan biri hisoblanadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Uy xo'jaliklarining iqtisodiy faoliyati va daromadlarini shakllantirish masalalari xorijiy hamda mahalliy iqtisodchi olimlarning ilmiy tadqiqotlarida keng yoritilgan.

Klassik iqtisodiy maktab vakillari A.Smit va D.Rikardo mehnat, daromad, kapital va mulkiy munosabatlarning iqtisodiy mohiyatini tadqiq qilganlar. J.M.Keyns esa uy xo'jaliklarining daromadlari, iste'moli va jamg'armalari o'rtasidagi bog'liqlikni makroiqtisodiy jarayonlarning muhim tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqqan.

G.Bekkerning inson kapitali nazariyasida esa oila va uy xo'jaligining inson kapitalini shakllantirish va undan foydalanishdagi iqtisodiy roli asoslab berilgan. Mazkur yondashuv qishloq uy xo'jaliklari daromadlarini oshirishda mehnat resurslarining bilim va malakasini rivojlantirish muhimligini ko'rsatadi.

Uy xo'jaliklarining iqtisodiy faoliyati, resurslardan foydalanishi, iste'mol va daromad munosabatlari K.R.Makkonell va S.L.Bryu, P.Samuelson kabi iqtisodchi olimlarning tadqiqotlarida ham o'z aksini topgan.

MDH mamlakatlari olimlarining tadqiqotlarida uy xo'jaliklarining bozor munosabatlaridagi o'rni, daromadlarni shakllantirish va tartibga solish mexanizmlari, oilaviy tadbirkorlik hamda tomorqa xo'jaliklarining iqtisodiy imkoniyatlari o'rganilgan.

O'zbekistonlik iqtisodchi olimlardan A.O'lmasov, A.Vahobov, B.Berkinov, T.T.Djurayev, B.T.Salimov, R.R.Xasanov, G'I.Berdiyev va boshqalarning ilmiy izlanishlarida uy xo'jaliklarining milliy iqtisodiyotdagi o'rni, ularning iqtisodiy faolligi, daromadlari va takror ishlab chiqarish jarayonidagi ishtiroki bilan bog'liq masalalar yoritilgan.

Tadqiqot metodologiyasi. Uy xo‘jaliklarining o‘ziga xos xususiyatlari va aholi farovonligini oshirish bo‘yicha xorijiy mamlakatlarning ilg‘or tajribalarini o‘rganish va tahlil qilish qilishda analiz va sintez, induksiya va deduksiya, tizimli tahlil, qiyosiy tahlil etish, jadval va grafiklar usullaridan foydlandildi, hamda taklif va tavsiyalar ishlab chiqish bugungi kunning dolzarb masalalaridan sanaladi.

Tahlil va natijalar. Uy xo‘jaliklari daromadi — uy xo‘jaligi a‘zolarining ma’lum davr mobaynida mehnat, tadbirkorlik, mulk, qishloq xo‘jaligi faoliyati, ijtimoiy transfertlar va boshqa iqtisodiy faoliyatlardan oladigan pul hamda natural ko‘rinishdagi tushumlari yig‘indisidir.

Shuningdek, qishloq hududlaridagi uy xo‘jaliklari daromadlarining o‘ziga xos jihati shundaki, ular daromadlarning bir nechta manbalariga ega bo‘lishi mumkin:

- mehnat faoliyatidan olinadigan daromadlar;
- tomorqa va dehqon xo‘jaligidan olinadigan daromadlar;
- chorvachilik va parrandachilikdan olinadigan daromadlar;
- oilaviy tadbirkorlikdan olinadigan daromadlar;
- o‘zini o‘zi band qilishdan olinadigan daromadlar;
- hunarmandchilik va xizmat ko‘rsatishdan olinadigan daromadlar;
- mulkiy daromadlar;
- transfert va ijtimoiy to‘lovlar;
- boshqa qo‘shimcha daromadlar.

Qashqadaryo viloyati uy xo‘jaliklarining banligi hamda daromadlar dinamikasiga e’tibor qiladigan bo‘lsak, viloyat bo‘yicha 2021–2025 yillarda aholi soni, bandlik va daromadlar dinamikasi tahlili hududda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning barqaror tendensiyalarini namoyon etadi. Jadval ma’lumotlari asosida aholi sonining ortishi, mehnat bilan bandlik darajasining kengayishi hamda aholi daromadlarining sezilarli oshgani kuzatiladi. Ushbu jarayonlar viloyatda iqtisodiy faollikning ortishi, yangi ish o‘rinlari yaratilishi va aholining turmush darajasi yaxshilanayotganidan dalolat beradi.

1-jadval.

**Qashqadaryo viloyati bo'yicha aholi, bandlik va daromadlar
dinamikasi⁴**

№	Ko'rsatkichlar	Yillar					2025-yilda 2021-yilga nisbatan o'zgarishi	
		2021	2022	2023	2024	2025	-/+	%
1	Jami aholi soni, ming kishi, Jumladan:	3 327,0	3 408,3	3 482,3	3 560,6	3 639,3	312,3	109
1.1	Ayollar soni, ming kishi	1 642,0	1 682,0	1 718,0	1 756,0	1 794,0	152	109
1.2	Erkaklar soni, ming kishi	1 685,0	1 726,3	1 764,3	1 804,6	1 845,3	160,3	110
2	Jami mehnatda band bo'lganlar, ming kishi, jumladan	1 180,0	1 220,2	1 260,0	1 300,0	1 340,0	160	114
2.1	Mehnatda band bo'lgan ayollar, ming kishi	492,0	510,0	528,0	548,0	570,0	78	115
2.2	Mehnatda band bo'lgan erkaklar, ming kishi	688,0	710,2	732,0	752,0	770,0	82	112
3	Aholining umumiy daromadi, ming so'm	41 500	50 080	62 700	70 860	85 590	44 090	206

⁴ Qashqadaryo viloyati statistika boshqarmasi ma'lumotlariga asosan muallif tomonidan tuzilgan

4	Aholi jon boshiga to'g'ri keladigan daromad	12 460	14 700	18 000	20 040	23 517,5	11 054	188
---	--	--------	--------	--------	--------	----------	--------	-----

2021–2025 yillarda viloyatda aholi soni, bandlik va daromadlar barqaror o'sish ko'rsatgan. Aholi soni 3 327,0 ming kishidan 3 639,3 ming kishiga, band aholi 1 180,0 ming kishidan 1 340,0 ming kishiga oshgan. Ayollar va erkaklar bandligida ham ijobiy dinamika kuzatilgan. Aholining umumiy daromadlari 41 500 ming so'mdan 85 590 ming so'mga, jon boshiga daromad esa 12 460 ming so'mdan 23 517,5 ming so'mga yetgan. Umuman, davr davomida demografik barqarorlik, bandlik va aholi daromadlarining o'sishi kuzatilgan.

Shu jihatdan qishloq uy xo'jaliklarining daromadlarini oshirishda faqat bitta daromad manbasiga tayanish emas, balki ularni diversifikatsiya qilish muhim hisoblanadi.

2-jadval

Qishloq hududlarida uy xo'jaliklari daromadlarining asosiy manbalari

Daromad manbasi	Mazmuni	Daromadni oshirish imkoniyati
Mehnat daromadi	Doimiy va mavsumiy ish haqi	Kasbiy malakani oshirish orqali
Tomorqa xo'jaligi	Meva-sabzavot, poliz, chorva mahsulotlari	Intensiv ishlab chiqarish orqali
Chorvachilik	Sut, go'sht, tuxum va boshqa mahsulotlar	Mahsuldor zotlardan foydalanish orqali
Oilaviy tadbirkorlik	Oila a'zolarining birgalikdagi biznes faoliyati	Kredit va investitsiya orqali

O‘zini o‘zi band qilish	Xizmat ko‘rsatish, hunarmandchilik va boshqa faoliyat	Yangi bozorlarni egallash orqali
Qayta ishlash	Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini qayta ishlash	Qo‘shilgan qiymat yaratish orqali
Ijara va mulkiy daromad	Mavjud mol-mulkdan foydalanish	Aktivlardan samarali foydalanish orqali
Elektron savdo	Mahsulotlarni internet orqali sotish	Bozor geografiasini kengaytirish orqali

Qishloq hududlarida daromadlarni oshirishning muhim shartlaridan biri mavjud resurslardan samarali foydalanishdir. Bunda tomorqa yerlaridan faqat shaxsiy iste’mol uchun emas, balki tijorat maqsadlarida foydalanish, yetishtirilgan mahsulotlarni qayta ishlash va bozorga chiqarish orqali qo‘shimcha qiymat yaratish imkoniyati mavjud.

Milliy statistika ma’lumotlari ham dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishidagi katta ahamiyatini ko‘rsatadi. 2025-yilda dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmidagi ulushi choraklar kesimida 62,3 foizdan 85,6 foizgacha bo‘lgan.

Bu ko‘rsatkich qishloq uy xo‘jaliklari ixtiyoridagi tomorqa resurslarini daromad keltiruvchi iqtisodiy faoliyatga aylantirish katta imkoniyatga ega ekanligini ko‘rsatadi.

Bizning fikrimizcha, qishloq hududlarida uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirishning iqtisodiy mexanizmi — bu uy xo‘jaliklarining mavjud mehnat, yer, moddiy, moliyaviy va intellektual resurslaridan samarali foydalanish orqali daromad yaratishni rag‘batlantiruvchi iqtisodiy vositalar majmuidir.

Iqtisodiy mexanizmning muhim tarkibiy qismlaridan biri kreditlash hisoblanadi. Qishloq uy xo‘jaliklarining ko‘pchiligi ishlab chiqarish faoliyatini

kengaytirish uchun yetarli miqdorda o'z mablag'lariga ega bo'lmashligi mumkin. Shu sababli imtiyozli kreditlar, mikromoliyalashtirish va boshqa moliyaviy vositalar uy xo'jaliklarining iqtisodiy faolligini oshirishga xizmat qiladi.

“Har bir oila — tadbirkor” dasturida ham oilalarni tadbirkorlikka jalb qilish va barqaror daromad manbalarini yaratish maqsadida kreditlash mexanizmlaridan foydalanish nazarda tutilgan.

Biroq kreditning o'zi daromadni oshirishning yakuniy vositasi emas. Kreditdan samarali foydalanish uchun uy xo'jaligida biznes-reja, bozor talabi, ishlab chiqarish texnologiyasi, sotuv kanallari va moliyaviy hisob-kitoblar mavjud bo'lishi kerak.

Qishloq hududlarida uy xo'jaliklari daromadlarini oshirishning yana bir muhim yo'nalishi tomorqa xo'jaliklarining iqtisodiy samaradorligini oshirishdir.

Bunda quyidagi yo'nalishlarga e'tibor qaratish mumkin:

- yuqori daromadli qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish;
- intensiv bog'dorchilikni rivojlantirish;
- issiqxona xo'jaliklarini tashkil etish;
- chorvachilik va parrandachilikni rivojlantirish;
- mahsulotlarni saqlash va saralash;
- qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash;
- tayyor mahsulot ishlab chiqarish;
- to'g'ridan-to'g'ri iste'molchiga sotish;
- elektron savdo kanallaridan foydalanish.

Ayniqsa, “yetishtirish — qayta ishlash — qadoqlash — sotish” zanjirining shakllantirilishi uy xo'jaliklari uchun qo'shimcha qiymat yaratish imkonini beradi.

Masalan, uy xo'jaligi tomonidan 1 kg meva xomashyo sifatida sotilganda olinadigan daromad bilan undan quritilgan meva, sharbat, murabbo yoki boshqa tayyor mahsulot ishlab chiqarib sotilganda olinadigan daromad o'rtasida sezilarli farq bo'lishi mumkin. Demak, iqtisodiy mexanizmning vazifasi faqat ishlab

chiqarish hajmini oshirish emas, balki bir birlik resursdan olinadigan qo‘shilgan qiymatni ko‘paytirishdan iborat.

Qishloq uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirish mexanizmini takomillashtirish yo‘nalishlari

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, qishloq hududlarida uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirishning iqtisodiy mexanizmini quyidagi yo‘nalishlarda takomillashtirish mumkin:

Birinchidan, qishloq uy xo‘jaliklarining iqtisodiy salohiyatini hududlar kesimida aniqlash va ularning “iqtisodiy profili”ni shakllantirish zarur. Bunda tomorqa maydoni, mehnat resurslari, kasbiy ko‘nikmalar, mavjud mol-mulk, tadbirkorlik tajribasi va moliyaviy imkoniyatlar hisobga olinishi lozim.

Ikkinchidan, kreditlash mexanizmini uy xo‘jaliklarining real daromad keltirish imkoniyatlari bilan bog‘lash lozim. Ya’ni kredit miqdori va shartlari nafaqat taqdim etiladigan garovga, balki loyihaning iqtisodiy samaradorligiga ham asoslanishi maqsadga muvofiq.

Uchinchidan, qishloq uy xo‘jaliklarini mahsulot yetishtirishdan tashqari uni qayta ishlash va sotish jarayonlariga ham jalb etish zarur. Bu orqali yaratilgan qo‘shilgan qiymatning katta qismi uy xo‘jaligining o‘zida qolishi mumkin.

To‘rtinchidan, tomorqa xo‘jaliklari faoliyatini kooperatsiya asosida tashkil etish orqali ishlab chiqarish, saqlash, tashish va sotish xarajatlarini kamaytirish imkoniyatlarini kengaytirish lozim.

Beshinchidan, uy xo‘jaliklarining daromadlarini faqat qishloq xo‘jaligiga bog‘lab qo‘ymasdan, xizmat ko‘rsatish, hunarmandchilik, turizm, raqamli xizmatlar va boshqa faoliyat turlari orqali diversifikatsiya qilish maqsadga muvofiq.

Oltinchidan, qishloq aholisi uchun moliyaviy savodxonlik va tadbirkorlik ko‘nikmalarini oshirish tizimini rivojlantirish zarur. Chunki moliyaviy resursdan samarali foydalanish uy xo‘jaligining daromad darajasiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi.

Xulosa va takliflar. Qishloq hududlarida uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirish masalasi aholining turmush darajasini yaxshilash, kambag‘allikni qisqartirish va hududiy iqtisodiy rivojlanishni ta‘minlash bilan bevosita bog‘liq. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, qishloq uy xo‘jaliklari sezilarli darajada iqtisodiy salohiyatga ega bo‘lib, ayniqsa tomorqa va dehqon xo‘jaligi, oilaviy tadbirkorlik va o‘zini o‘zi band qilish orqali qo‘shimcha daromad yaratish imkoniyatlari mavjud.

Uy xo‘jaliklari faoliyatining qishloq xo‘jaligidagi ahamiyati rasmiy statistika ma‘lumotlarida ham aks etmoqda: 2025-yilda dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmidagi ulushi choraklar bo‘yicha 62,3–85,6 foiz oralig‘ida bo‘lgan.

Shundan kelib chiqib, qishloq hududlarida uy xo‘jaliklari daromadlarini oshirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirishda quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

-qishloq uy xo‘jaliklarining mavjud iqtisodiy resurslarini aniqlash va ulardan foydalanish samaradorligini baholash tizimini joriy etish;

-kreditlash, subsidiyalash va investitsiyalash mexanizmlarini uy xo‘jaliklarining real daromad yaratish imkoniyatlari bilan bog‘lash;

-tomorqa xo‘jaliklarida yuqori daromadli mahsulotlarni yetishtirish, intensiv texnologiyalar va suvni tejoychi texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish;

-qishloq uy xo‘jaliklarini mahsulotni qayta ishlash, qadoqlash va sotish zanjirlariga jalb qilish orqali qo‘shilgan qiymatni oshirish;

-uy xo‘jaliklarini kooperatsiya asosida birlashtirish va umumiy ishlab chiqarish, saqlash, transport hamda sotuv infratuzilmasidan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish;

-qishloq uy xo‘jaliklari daromadlarini diversifikatsiya qilish maqsadida oilaviy tadbirkorlik, hunarmandchilik, xizmat ko‘rsatish va boshqa noagrar faoliyat turlarini rivojlantirish;

-uy xo‘jaliklari uchun kreditdan foydalanish bilan bir qatorda biznes-rejalashtirish, marketing, moliyaviy savodxonlik va mahsulotni sotish bo‘yicha maslahat xizmatlarini rivojlantirish;

-qishloq hududlarida elektron savdo va raqamli marketing imkoniyatlaridan foydalanish orqali uy xo‘jaliklari mahsulotlarining sotuv bozorlarini kengaytirish.

Muallif (lar) haqida / Сведения об авторе / Author details

1. Safarova Zulfizar Zafar qizi Qarshi Davlat Texnika Unverseti magstranti / Сафарова Зулфизар Зафар Исследователь Каршинского государственного технического университета/ Safarova Zulfizar Zafar kizi Researcher at Karshi State Technical University

e-mail: zulfizarsafarova25@gmail.com

ORCID: 0009-0007-1540-8374

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasini 2030 yilga qadar ijtimoiy-iqtisodiy kompleks rivojlantirish konsepsiyasi. 07.11.2019. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag‘allikni qisqartirish vazirligi.
2. Умурзаков У.П., Чариев К.А. Организационно-экономические и правовые основы реструктуризации сельскохозяйственных предприятий на переходном этапе. – Т.: Мехнат, 1996. – 56 с.
3. Мэнкью Н.Г. Принципы в экономике. – СПб: ПитерКом. – 1999, - С. 48.
4. Петухова Е.П. Совершенствование механизма регулирования домашнего хозяйства в современной экономике России. Автореферат дисс. К.э.н., Брянск, 2004. – 24 с.
5. Ўлмасов А., Ваҳобов А. Иқтисодиёт назарияси. -Т.: —Иқтисод- Молия, 2014. -456 б.;

6. Ахмедова М.А. Домашнее хозяйство в системе национальной экономики и его роль в развитии рыночных отношений Республики Таджикистан. Автореф. дис. к.э.н., Худжанд, 2012. – 18 с.
7. Berdiyev G‘.I. Milliy iqtisodiyotda uy xo‘jaliklari iqtisodiy faolligin oshirishning nazariy asoslarini takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya avtoreferati.– Guliston. 2020.-12b.